

СЕРТИФІКАЦІЙНА РОБОТА З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Час виконання – 150 хвилин

Робота має дві частини.

Частина 1 «Історія України ХХ – початку ХХІ ст.» містить 30 завдань різних форм. Відповіді на завдання частини 1 Ви маєте позначити та записати в *бланку А*.

Результат виконання цих завдань буде зараховано як результат державної підсумкової атестації.

Частина 2 «Історія України від найдавніших часів до кінця ХІХ ст.» містить 30 завдань різних форм. Відповіді на завдання частини 2 Ви маєте позначити та записати в *бланку А*.

Результат виконання завдань частин 1 і 2 буде використано під час прийому до закладів вищої освіти.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Правила виконання зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте лише після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. За необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланка відповідей А

1. У *бланк А* записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, згідно з вимогами інструкції до кожної форми завдань.
3. Якщо Ви позначили відповідь на завдання 1–28 і 31–58 неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

4. Якщо Ви записали відповідь на завдання 29, 30 і 59, 60 неправильно, можете виправити її у відповідному місці *бланка А*.
5. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, записаних у *бланку А*.

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 20.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці *бланка А* так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
×														

Зичимо Вам успіху!

Частина 1

Історія України ХХ – початку ХХІ століття

Пам'ятайте!

Результат виконання завдань частини 1 буде зараховано як результат державної підсумкової атестації

Завдання 1–23 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Події Першої світової війни, описані в уривку джерела «Дії цього фронту врятували Італію від розгрому та виходу її з війни, окрім того, полегшили становище англійців і французів на фронті, спонукали Румунію стати на бік [Антанти] та зіпсували всі плани й наміри австро-угорців і німців на цей рік...», сприяли

- А повторній окупації російськими військами частини Галичини та Буковини.
- Б реорганізації Головної української ради в Загальну українську раду.
- В ліквідації Галицько-Буковинського генерал-губернаторства.
- Г створенню легіону Українських січових стрільців.

2. Наступ військ радянської Росії на Київ і прагнення посилити позиції української делегації на мирних переговорах з державами Четверного союзу – обставини, що пришвидшили прийняття Українською Центральною Радою

- А Першого Універсалу.
- Б Другого Універсалу.
- В Третього Універсалу.
- Г Четвертого Універсалу.

3. Українські землі, окреслені на картосхемі жирною лінією, увійшли до складу УНР в результаті

- А укладення Варшавської угоди.
- Б здійснення Першого «Зимового походу».
- В проведення «Чортківської офензиви».
- Г проголошення Акту Злуки.

4. Упровадження нової економічної політики в УСРР стало однією з передумов
- А згорання «Великого терору».
 - Б завершення форсованої індустріалізації.
 - В досягнення республікою економічної незалежності.
 - Г згасання антирадянського селянського повстанського руху.
5. Характерним для культурного життя радянської України в 1921–1928 рр. було
- А згорання антицерковної політики та відмова від атеїстичної пропаганди.
 - Б повернення в культурний простір імен репресованих українських літераторів.
 - В створення творчих об'єднань літераторів, художників, театральних діячів.
 - Г посилення боротьби з «космополітизмом» та «низькопоклонством перед Заходом».
6. Терміни «чорна дошка», «розкуркулення» пов'язані з
- А коренізацією.
 - Б колективізацією.
 - В індустріалізацією.
 - Г культурною революцією.

**Проаналізуйте фрагмент історичного документа
та виконайте завдання 7–9 до нього.**

«...Від нинішнього дня весь український національний табір виступає як одна цілісність, стає в одній оборонній і бойовій лаві, в одній суцільній фаланзі під назвою Українського Національно-Демократичного Об'єднання...

Для здійснення права нації [права самовизначення українського народу] УНДО змагатиметься всіма доцільними засобами, визнаючи лише ті акти й рішення, які створюють представники українського народу легально, відкидаючи всі акти насильства... УНДО обстоюватиме й розбудовуватиме єдиний український національний фронт, прагнучи до культурної, економічної й політичної спільності української нації...»

7. У якому році оприлюднено цитований документ?
- А 1921 р.
 - Б 1925 р.
 - В 1929 р.
 - Г 1938 р.
8. Держава, у якій постала згадана в документі організація, – це
- А Польща.
 - Б Румунія.
 - В Угорщина.
 - Г Чехо-Словаччина.
9. Згідно із цитованим документом «для здійснення права нації УНДО...» мала
- А долучитися до політичного життя країни.
 - Б обмежуватися лише культурницькою діяльністю.
 - В вести підпільну збройну боротьбу проти чинної влади.
 - Г пропагувати в суспільстві форми радянської державності.

10. Усі зображені на фото політичні діячі були

- А очільниками Організації українських націоналістів.
Б керівниками руху Опору в роки Другої світової війни.
В керівниками перших загонів Української повстанської армії.
Г жертвами терористичних актів, організованих радянськими органами держбезпеки.
11. В уривку з історичного документа «У межах українсько-білоруських земель, які включено до складу генерального округу “Житомир”, станом на кінець 1941 – початок 1942 рр. проживало 3 млн 27 тис. осіб. На початку 1943 р. чисельність мешканців округу, попри збільшення його площі від 59 056 км² до більше ніж 64 800 км², зменшилася до 2 млн 916 тис. осіб» схарактеризовано ситуацію в
- А рейхскомісаріаті «Україна».
Б прифронтових областях.
В дистрикті «Галичина».
Г окрузі «Трансністрія».

**Проаналізуйте фрагмент історичного документа
та виконайте завдання 12–14 до нього.**

«Першим від союзників Акт підписав генерал Макартур. Далі під цим текстом поставили підписи представники всіх союзних країн, які воювали проти Країни Вранішнього Сонця. Від Радянського Союзу поставив підпис під документом 41-річний генерал-лейтенант Кузьма Дерев'яно...»

12. У якому році відбулася подія, висвітлена в уривку документа?
- А 1939 р.
Б 1940 р.
В 1945 р.
Г 1953 р.
13. В уривку йдеться про капітуляцію
- А Італії.
Б Японії.
В Угорщини.
Г Німеччини.

14. Описана в документі подія засвідчила

- А відновлення Української Держави.
- Б створення Організації Об'єднаних Націй.
- В завершення Другої світової війни.
- Г початок «холодної війни».

15. Задекларовану на радянському плакаті мету досягали

- А отриманням фінансової допомоги за «планом Маршалла».
- Б використанням здебільшого власних ресурсів і репарацій.
- В впровадженням здобутків науково-технічної революції.
- Г відновленням механізмів ринкового регулювання економіки.

«Відновимо й уведемо в дію за 1946–1950 рр. 5900 підприємств!»

16. Що стримувало «радянізацію» Західної України в другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр.?

- А повоєнний голод
- Б ліквідація УГКЦ
- В збройна боротьба ОУН, УПА
- Г суцільна неграмотність населення

17. *«У багатьох з нас одразу після XX з'їзду було багато наївного, рожевого оптимізму, багато ілюзій, побудованих на піску, і багатьом здавалося, що всі проблеми народного життя вирішуються одним махом, і нам нічого не лишається, як з високо піднятими прапорами урочисто марширувати до комунізму», – згадував український дисидент І. Світличний про настрої, що охопили суспільство в результаті*

- А декларування створення нової спільноти – «радянський народ».
- Б розвінчання й засудження «культу особи» Й. Сталіна.
- В впровадження політики плюралізму та гласності.
- Г проголошення гасла «Кадри вирішують усе!».

18. Спроби економічних реформ у другій половині 1960-х рр. передбачали
- А дозвіл на індивідуальну підприємницьку діяльність.
 - Б розширення господарської самостійності підприємств.
 - В впровадження семирічного плану розвитку народного господарства.
 - Г ліквідацію монополії держави у сфері зовнішніх торговельних зв'язків.
19. Перша хвиля арештів дисидентів в УРСР радянськими органами держбезпеки припадала на
- А 1946 р.
 - Б 1953 р.
 - В 1965 р.
 - Г 1976 р.
20. Карикатура, зображена на фото, акцентує увагу на ключовій проблемі

- А упровадження однієї з «надпрограм» М. Хрущова.
 - Б здійснення економічних «реформ О. Косигіна».
 - В виконання Продовольчої програми Л. Брежнєва.
 - Г реалізації політики «перебудови» М. Горбачова.
21. Оприлюднення 30 серпня 1991 р. Указу Президії Верховної Ради України «Про заборону діяльності Компартії України» зумовлено
- А підтримкою КПУ сил, які виступали за збереження СРСР.
 - Б діями КПУ з організації та підтримки сепаратистських рухів.
 - В негативною реакцією КПУ на процеси «перебудови» в республіці.
 - Г вимогою міжнародної спільноти засудити комуністичну ідеологію.

22. Укажіть фото зразка сертифікатів, емісія яких в Україні пришвидшила роздержавлення економіки.

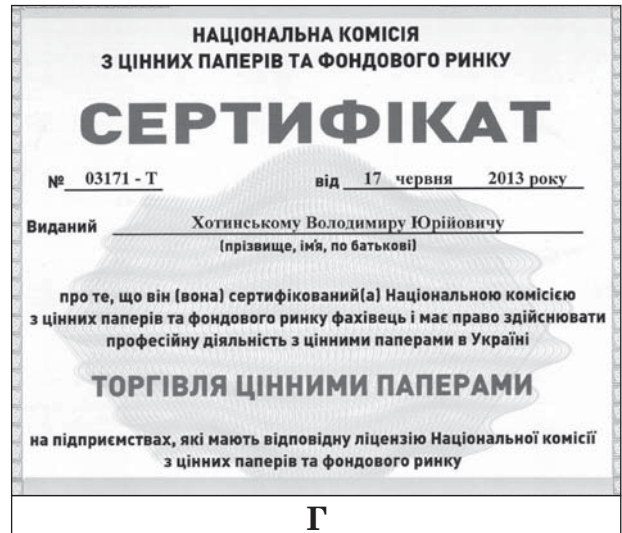
А

Б

В

Г

23. Виникнення в суспільному повсякденному лексиконі поняття «Небесна сотня» зумовлено

- А подіями «Революції Гідності».
- Б початком «Революції на граніті».
- В проголошенням незалежності України.
- Г збройною агресією Росії проти України.

У завданнях 24–26 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланка А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

24. Увідповідніть подію періоду боротьби за збереження державної незалежності України (1918–1921 рр.) з її наслідком.

1 розгром Добровольчої армії генерала А. Денікіна 2 проголошення Української Держави 3 утворення Західноукраїнської Народної Республіки 4 утворення Директорії УНР	А повалення режиму гетьмана П. Скоропадського Б припинення збройної боротьби за незалежність України В відновлення радянської влади на території України Г запровадження державної монополії на продаж хліба, цукру, спирту; заборона на вивіз нафти Д відновлення поміщицького землеволодіння

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. Поєднайте ім'я історичної постаті з фактом її біографії.

1 Йосип Сліпий 2 Роман Шухевич 3 Ярослав Стецько 4 Олексій Берест	А здійняв прапор Перемоги над Рейхстагом Б керував урядом відновленої 30 червня 1941 р. Української Держави В тричі удостоєний звання Героя Радянського Союзу Г обраний митрополитом Української греко-католицької церкви Д командував Українською повстанською армією

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. У відповідність опи́сане явище соціально-економічного життя з періодом історії України, для якого воно було характерним.

1 «Основна частина підприємств місцевого значення перейшла з підпорядкування союзних міністерств у підпорядкування обласних рад депутатів. Місцеві органи влади одержали широкі права у вирішенні матеріально-фінансових питань...» 2 «Економічне протистояння, що виникло внаслідок унесення митною службою Росії всіх українських імпортерів до переліку “ризикованих”, призвело до блокування поставок товарів з України до Росії...» 3 «Соціалістичне самоврядування реалізують в умовах широкої гласності участю всього колективу та його громадських організацій у виробленні найважливіших рішень і контролі за виконанням їх, виборності керівників та єдиначальності в управлінні підприємством...» 4 «...Темпи промислового розвитку Західної України були вищими, ніж на Сході УРСР. Уроки четвертої п’ятирічки тут споруджено понад 2,5 тис. великих і середніх промислових підприємств...»	А Україна в перші повоєнні роки (1945 – на початку 1950-х рр.) Б Україна в умовах десталінізації (1953–1964 рр.) В Україна в період загострення кризи радянської системи (1965–1985 рр.) Г Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985–1991 рр.) Д Україна в умовах незалежності (1991 р. – початок ХХІ ст.)	<table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th></th> <th>А</th> <th>Б</th> <th>В</th> <th>Г</th> <th>Д</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <th>1</th> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th>2</th> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th>3</th> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th>4</th> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		А	Б	В	Г	Д	1						2						3						4					
	А	Б	В	Г	Д																											
1																																
2																																
3																																
4																																

У завданнях 27 і 28 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифри 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифри 2 – друга, цифри 3 – третя, цифри 4 – четверта. Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланку А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

27. Установіть послідовність подій суспільно-політичного життя 1920–1930-х років.

- А перенесення столиці Української СРР з Харкова до Києва
- Б проведення судового процесу в справі «Спілки визволення України»
- В ухвалення Конституції («сталінської») Української РСР
- Г проведення судового процесу в «Шахтинській справі»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

28. Установіть послідовність подій, зафіксованих на фото.

А

Б

В

Г

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 29 і 30 мають по сім варіантів відповідей, з яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, відповіді, та запишіть їх у *бланку А* згідно з інструкцією. Порядок написання цифр значення не має. Для виправлення помилково вказаної відповіді запишіть новий варіант відповіді (три цифри) у спеціально відведеному місці *бланка А*. Не робіть інших записів у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланка А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

29. Укажіть факти біографії діяча, зображеного на фото.

- 1 заснував мистецьке об'єднання «Березіль»
- 2 був членом спілки «Гарт» упродовж 1923–1925 рр.
- 3 засуджений у справі «Спілки визволення України»
- 4 заклав основи монументального мистецтва в Україні
- 5 воював у лавах Армії УНР проти більшовиків упродовж 1918–1919 рр.
- 6 автор збірки «Сині етюди», новели «Я (Романтика)»
- 7 фундатор національного кінематографа

30. Рішення Верховної Ради СРСР про передання Кримської області до складу УРСР

- 1 прийнято з міркувань економічної доцільності.
- 2 ухвалено з метою забезпечення лояльності української політичної еліти до союзного керівництва.
- 3 передбачало створення головної військово-морської бази СРСР.
- 4 сприяло залученню іноземних інвестицій в економіку півострова.
- 5 приурочено святкуванню 300-річчя Переяславської ради.
- 6 наголошувало на захисті прав і свобод кримських татар.
- 7 визначало статус півострова як адміністративно-територіальної одиниці республіки.

Ви завершили роботу над завданнями частини 1.
Перевірте правильність перенесення своїх відповідей у *бланк А*.

Пам'ятайте!

Результат виконання завдань частини 1 буде зараховано як результат державної підсумкової атестації

Частина 2

Історія України від найдавніших часів до кінця ХІХ століття

Завдання 31–53 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

31. Що спільного в господарській діяльності людей періоду палеоліту та мезоліту?

- А поглиблення першого великого суспільного поділу праці
- Б удосконалення привласнювальних форм господарювання
- В розвиток різних форм землеробства й скотарства
- Г формування кочового господарства

32. Які князі вели боротьбу з державою, позначеною на картосхемі штрихуванням?

- А Олег, Святослав
- Б Володимир Великий, Ярослав Мудрий
- В Ізяслав Ярославович, Всеволод Ярославович
- Г Володимир Мономах, Мстислав Володимирович

33. «Ці половці розсипалися по землі; дай, княже, зброю та коні, і ми битимемося з ними...» – з такою вимогою кияни звернулися до князя Ізяслава, скликавши

- А віче.
- Б снем.
- В раду.
- Г сейм.

34. Укажіть історичне джерело, ілюстрацією до змісту якого може слугувати скульптурна композиція, зображена на фото.

- А «Руська правда»
- Б «Повчання дітям»
- В «Повість минулих літ»
- Г «Слово про Закон і Благодать»

**Проаналізуйте фрагмент історичного документа
та виконайте завдання 35–37 до нього.**

«Народ же цей... спустошені землі заселяв своїми людьми й на знесилених русів владу свою поширив. І поволі з часом усю [землю руську] перейняв від татар у своє володіння й став володіти широкими її просторами, і баскаків, що збирали з неї данину для заволзького царя [хана], прогнав...»

35. У результаті якої битви українські землі звільнено від «заволзького царя [хана]»?

- А під Оршею
- Б на річці Ворскла
- В під Вількомиром
- Г на річці Сині Води

36. Який історичний процес проілюстровано в документі?

- А боротьбу руських князівств з агресією печенігів і половців
- Б експансію литовських князів на землі Південно-Західної Русі
- В відокремлення Кримського ханства під час розпаду Золотої Орди
- Г захист земель Галицько-Волинської Русі від нападів польських феодалів

37. Хто з указаних історичних діячів «усю [землю руську] перейняв від татар у своє володіння»?

- А Ольгерд
- Б Вітовт
- В Свидригайло
- Г К. І. Острозький

38. На фото зображено портрети

- А засновників навчальних закладів.
- Б авторів козацьких літописів.
- В митрополитів православної церкви.
- Г фундаторів перших церковних братств.

39. Однією з причин появи полемічної літератури на українських землях наприкінці XVI – у першій половині XVII ст. було

- А утворення окремої Галицької православної митрополії.
- Б підпорядкування Київської митрополії Московському патріарху.
- В проведення митрополитом П. Могилою реформи православної церкви.
- Г укладення церковної унії між православною та католицькою церквами.

40. Умови Куруківської угоди 1625 р. задовольняли інтереси лише заможної частини

- А міщанства.
- Б шляхти.
- В селянства.
- Г реєстрового козацтва.

41. *«У Московщині панує найогидніше рабство. Там немає й бути не може нічого власного, бо все є власністю царя. Московські бояри титулюють себе “рабами царськими”. Увесь народ московський є рабом. У Московії продають людей на базарі, як у нас худобу. Приєднатися до такого народу – це гірше, як скочити живим у вогонь...»*, – такими словами аргументував полковник Іван Богун свою позицію щодо недоцільності укладання

- А «Березневих статей».
- Б Гадяцьких пунктів.
- В Зборівського договору.
- Г Віленського перемир'я.

42. В уривку з історичного документа *«І там Гетьман Виговський зі всією старшиною, а полковники й сотники з усією черню присягали хану кримському на тому, щоби не відступати, там само й хан із султанами й усіма мурзами присягав козакам, щоби не відступити в тій війні, як зійдуться з військом московським...»* ідеться про події, пов'язані з битвою під

- А Батогом.
- Б Оршею.
- В Хотинном.
- Г Конотопом.

43. Пам'ятка архітектури Жовкви, зображена на фото початку ХХ ст., пов'язана з життєдіяльністю міської громади

- А вірмен.
- Б німців.
- В євреїв.
- Г поляків.

44. Виявом «соціального розбійництва» на теренах Галичини, Буковини та Закарпаття в XVI–XIX ст. була діяльність

- А сердюків.
- Б опришків.
- В гайдамаків.
- Г компанійців.

45. Якою цифрою позначено територію, приєднану до Російської імперії в результаті війни з Османською імперією 1806–1812 рр.?

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4

46. У 1816 р. на західноукраїнських землях започатковано діяльність

- А «Просвіти».
- Б «Руської трійці».
- В Головної руської ради.
- Г освітнього товариства галицьких греко-католицьких священників.

47. Як зазначив історик Д. Дорошенко, у політичному плані Слобожанщина не відіграла великої ролі в загальноукраїнській історії, проте в культурному плані її внесок неоціненний. Укажіть один з фактів, що підтверджує думку історика.

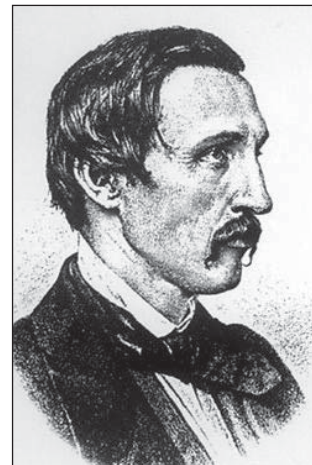
- А заснування першого осередку товариства «Просвіта»
- Б відкриття в підросійській Україні першого університету
- В утворення першого українського стаціонарного професійного театру
- Г розгортання мережі перших недільних шкіл з вивчення української мови

48. Що сприяло швидкому економічному зростанню Наддніпрянської України в другій половині ХІХ ст.?

- А упровадження системи сервітутів
- Б початок трудової міграції селян
- В скасування кріпосного права
- Г ліквідація селянської громади

49. Зображений на рисунку історичний діяч був видавцем часопису

- А «Основа».
- Б «Киевская старина».
- В «Громада».
- Г «Русалка Дністровая».

50. Що спільного в економічному становищі Наддніпрянської України та західно-українських земель у другій половині ХІХ ст.?

- А швидші порівняно із загальноімперськими темпи розвитку
- Б податкові пільги українським підприємцям
- В високий рівень концентрації виробництва
- Г значний вплив іноземного капіталу

51. Яка з картин, зображених на фото, належить пензлю О. Мурашка?

А

Б

В

Г

52. Поширення на початку ХХ ст. в суспільному лексиконі Російської імперії понять «хутір», «відруб», «переселенці» пов'язане

- А зі скасуванням виплат викупних платежів.
- Б з утворенням монополістичних об'єднань.
- В із запровадженням реформ П. Столипіна.
- Г з поглибленням економічної кризи.

53. В уривку з історичного джерела «Створивши банки, акціонерні товариства, синдикати, концерни, іноземні підприємці заволоділи основними галузями промисловості, насамперед нафтовою та озокеритною... На початку ХХ ст. налічували близько 100 фабрично-заводських, переважно дрібних підприємств, де працювало 62–63 тис. з 300 тис. робітників, зайнятих різними видами промислової діяльності. Решта – близько 240 тис. – працювали в кустарних промислах...» відображено економічний розвиток на початку ХХ ст.

- А Правобережної України.
- Б Східної Галичини.
- В Закарпаття.
- Г Буковини.

У завданнях 54–56 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланку А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

54. Увідповідніть битву із супротивником руських дружин.

<p>1 під Ітілем (близько 965 р.)</p> <p>2 під Києвом (1036 р.)</p> <p>3 біля річки Альта (1068 р.)</p> <p>4 біля річки Калка (1223 р.)</p>	<p>А угорці</p> <p>Б монголи</p> <p>В хозари</p> <p>Г половці</p> <p>Д печеніги</p>	<table style="border-collapse: collapse; margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td style="border: none;">А</td> <td style="border: none;">Б</td> <td style="border: none;">В</td> <td style="border: none;">Г</td> <td style="border: none;">Д</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="border: none;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="border: none;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="border: none;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>		А	Б	В	Г	Д	1						2						3						4					
	А	Б	В	Г	Д																											
1																																
2																																
3																																
4																																

55. Увідповідніть уривок з листа Богдана Хмельницького та рік його написання.

<p>1 <i>«Найясніший князю Трансільванії, наш вельмишановний пане й друже. Не без особливої прихильності одержали ми листа вашої найяснішої величності..., де нас запрошують увійти в братський союз із найяснішим королем Швеції...»</i></p> <p>2 <i>«А на його милість короля... ми не підносили рук, бо коли під Берестечком наше військо не зазнало милосердя його королівської милості, то мусили, як пану своєму, уступити... прагнути вже дальшого миру...»</i></p> <p>3 <i>«Вимагаємо, як уже вище було згадано, щоби духовенства римської віри не було в Києві... Коронні війська до повного заспокоєння не мають іти в ці краї на постій, щоби це не порушило задумів, спрямованих до встановлення миру...»</i></p> <p>4 <i>«Вельможний і милостивий молдавський господарю... Ті добрі відносини, що між нами були – і тепер трохи зіпсувалися – треба ще більше зміцнити... Що наш син загинув..., то цього не можна повернути, бо на то воля Господня...»</i></p>	<p>А 1649 р.</p> <p>Б 1651 р.</p> <p>В 1653 р.</p> <p>Г 1656 р.</p> <p>Д 1657 р.</p>
--	--

	<table style="border-collapse: collapse; margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td style="border: none;">А</td> <td style="border: none;">Б</td> <td style="border: none;">В</td> <td style="border: none;">Г</td> <td style="border: none;">Д</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="border: none;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="border: none;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="border: none;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>		А	Б	В	Г	Д	1						2						3						4					
	А	Б	В	Г	Д																										
1																															
2																															
3																															
4																															

56. Поедняйте назву організації з іменем історичної особи, яка була її членом.

<p>1 «Братство тарасівців»</p> <p>2 Кирило-Мефодіївське братство</p> <p>3 Південно-Західний відділ Російського географічного товариства</p> <p>4 Наукове товариство ім. Т. Шевченка</p>	<p>А Микола Гулак</p> <p>Б Михайло Грушевський</p> <p>В Дмитро Донцов</p> <p>Г Павло Чубинський</p> <p>Д Микола Міхновський</p>
---	---

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 57 і 58 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифри 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифри 2 – друга, цифри 3 – третя, цифри 4 – четверта. Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

57. Установіть послідовність подій, описаних в уривках з «Повісті минулих літ».

- А *«І деревляни кажуть їй: “Нас земля послала Деревлянська, щоби таке сказати: “Мужа твого вбили, бо твій муж як вовк нас обкрадав і грабував, а наші князі добрі, бо збагатили Деревлянську землю” ...»*
- Б *«...а сам повернувся в Київ. І коли прийшов, повелів скинути всіх кумирів: одних порубати, а інших попалити. Перуна ж повелів прив'язати коневі до хвоста й волочити з гори Боричевим узвозом на Ручай...»*
- В *«Ходив Олег проти сіверян, і переміг сіверян, і наклав на них данину легку, і не дозволив їм данину давати хозарам, і сказав: “Я ворог їм, і вам нема чого [данину їм платити]” ...»*
- Г *«Іде Святослав на Дунай воювати болгар. І в битві переміг Святослав болгар, і взяв городів вісімдесят по Дунаю. І сів княжити тут у Переяславіці, беручи данину з греків...»*

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

58. Установіть послідовність гетьманування діячів, портрети яких зображено на фото.

А

Б

В

Г

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

Завдання 59 і 60 мають по сім варіантів відповідей, з яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, відповіді, та запишіть їх у *бланку А* згідно з інструкцією. Порядок написання цифр значення не має. Для виправлення помилково вказаної відповіді запишіть новий варіант відповіді (три цифри) у спеціально відведеному місці *бланка А*. Не робіть інших записів у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланка А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

59. Які терміни потрібно використати, щоби схарактеризувати суспільний устрій Русі-України (Київської держави) XI–XII ст.?

- 1 смерди
- 2 баскак
- 3 фільварок
- 4 ізгої
- 5 клейноди
- 6 закупи
- 7 шляхта

60. Які губернії Російської імперії створено в XIX ст. на землях колишньої Лівобережної Гетьманщини та Слобожанщини?

- 1 Чернігівську
- 2 Миколаївську
- 3 Харківську
- 4 Київську
- 5 Полтавську
- 6 Таврійську
- 7 Катеринославську

Ви завершили роботу над завданнями частини 2.
Перевірте правильність перенесення своїх відповідей у *бланк А*.
Якщо час, відведений на виконання завдань частин 1 і 2, сплив,
здайте *бланк А* інструктору

Кінець зошита